

Spis treści
Pradyczak

Radca Prawny
RADCA PRAWNY
UCHWAŁA NR 91/LXI.2017
Rady Miejskiej w Debrznie
z dnia
Załączników: 1/625/17

data urezadzi
BURMISTRZ
Wojciech Kallas
92/2017

w sprawie: określenia szczegółowych warunków przyznawania, odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017r., poz. 1875 z późn. zm.) oraz art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017, poz. 1769 z późn. zm.)

Rada Miejska w Debrznie uchwała co następuje:

§ 1

1. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze jako zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym świadczone w miejscu zamieszkania przez opiekunki Ośrodka Pomocy Społecznej w Debrznie.
2. Pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy osób innych, a jest jej pozbawiona.
3. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie zamieszkałej w rodzinie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina lub wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.
4. Usługi opiekuńcze nie będą świadczone osobom, których najbliższy członek rodziny korzysta ze świadczenia pielęgnacyjnego przyznanego na osobę ubiegającą się o usługi opiekuńcze.

§ 2

1. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokojeniu codziennych niezbędnych potrzeb życiowych w zakresie:
 - 1) opieki higienicznej zalecanej przez lekarza,
 - 2) opieki pielęgnacyjnej,
 - 3) podtrzymywania kontaktów z otoczeniem.
2. Szczegółowy zakres świadczonych usług określony jest w wydanej decyzji administracyjnej.
3. W pierwszej kolejności usługi opiekuńcze świadczone są na rzecz osób:
 - a) samotnych,
 - b) których dochód nie przekracza kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej,

- c) w stosunku do pozostałych osób uprawnionych, w miarę środków i możliwości Ośrodka Pomocy Społecznej w Debrznie.
4. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, w szczególności obejmują: pielęgnację, rehabilitację fizyczną, przystosowanie do funkcjonowania w społeczeństwie, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.
 5. Uprawnienie do przyznania specjalistycznych usług opiekuńczych musi wynikać z potwierdzonego zaświadczeniem lekarskim rodzaju schorzenia, lub niepełnosprawności kwalifikującej osobę na podstawie odrębnych przepisów do otrzymania takiej usługi.

§ 3

1. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze przyznaje Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Debrznie lub pracownik upoważniony przez Burmistrza do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej.
2. Usługi są przyznawane na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego, albo innej osoby lub z urzędu na wniosek pracownika socjalnego za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.
3. Usługi opiekuńcze przyznawane są po przedstawieniu dokumentów potwierdzających sytuację materialną, rodzinną, zawodową oraz zdrowotną świadczeniobiorcy w tym zaświadczenia lekarskiego lekarza pierwszego kontaktu wskazującego na konieczność stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji.
4. Specjalistyczne usługi opiekuńcze przyznawane są po przedstawieniu dokumentów potwierdzających sytuację materialną, rodzinną, zawodową oraz zdrowotną świadczeniobiorcy w tym zaświadczenia lekarskiego lekarza specjalisty określającego konieczność świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych oraz rodzaj schorzeń.
5. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze przyznaje się w drodze wywiadu środowiskowego, na podstawie stosownego zaświadczenia lekarskiego lub posiadanych środków finansowych w budżecie Ośrodka Pomocy Społecznej w Debrznie na ten cel.
6. W przypadku złożenia wniosku o przyznanie pomocy w formie usług opiekuńczych, w wymiarze czasu wyższym niż to wynika z decyzji, czasowy wymiar godzin świadczonych usług, może zostać zwiększony o ile pozwalają na to możliwości Ośrodka.
7. Pracownik socjalny przeprowadzający wywiad u osób, o których mowa w art. 103 ustawy o pomocy społecznej ma prawo domagać się od osób zobowiązanych do alimentacji w stosunku do osoby korzystającej z pomocy, złożenia oświadczenia o dochodach oraz deklaracji pomocy finansowej na jej rzecz.

§ 4

1. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze są odpłatne.
2. Wysokość odpłatności za świadczenie usług opiekuńczych uzależniona jest od dochodu netto osoby potrzebującej pomocy (osoby samotnej) lub dochodu netto na osobę w rodzinie zamieszkującej wspólnie z podopiecznym i prowadzącej wspólne gospodarstwo domowe.
3. Usługi opiekuńcze przysługują nieodpłatnie świadczeniobiorcom, których dochód lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej.
4. Osoby, które nie spełniają kryterium dochodowego określonego w §4 pkt 3 ponoszą odpłatność za usługi opiekuńcze na zasadach określonych poniżej:

Dochód na członka rodziny	Odpłatność za 1 godzinę świadczonych usług	
	Osoba samotnie gospodarująca	Osoba w rodzinie
Do 100%	nieodpłatnie	nieodpłatnie
powyżej 100% do 1200zł	0,25 %	0,30 %
powyżej 1200 do 1700 zł	0,30 %	0,35 %
powyżej 1700 do 2600 zł	0,40 %	0,45 %
powyżej 2600zł i więcej	0,50 %	0,55 %

5. Osoby wnoszące opłatę za usługi opiekuńcze można zwolnić, na ich wniosek lub na wniosek pracownika socjalnego, częściowo lub całkowicie z tej opłaty, w szczególności z uwagi na:
 - a) długotrwałą chorobę i ponoszone w związku z nią udokumentowane znaczące wydatki lub koszty leczenia udokumentowane zaświadczeniami specjalistycznych placówek służby zdrowia,
 - b) poniesione straty w wyniku zdarzenia losowego lub klęski żywiołowej,
 - c) stan zdrowia wymagający odpłatnego zatrudnienia osoby trzeciej poza opiekunką z Ośrodka Pomocy Społecznej.

§ 5

1. Wykonywane usługi dokumentowane są miesięcznymi kartami czasu pracy opiekuna, każdorazowo potwierdzone przez świadczeniobiorcę lub członka rodziny. W przypadku osób niewidzących i nie posiadających wspólnie zamieszkałych członków rodziny kartę pracy potwierdza pracownik socjalny z rejonu własnoręcznym podpisem.
2. Kartę pracy opiekunka przekazuje osobie odpowiedzialnej za usługi opiekuńcze, która na jej podstawie sprawdza ilość przepracowanych godzin w danym środowisku i oblicza kwotę należności z tytułu odpłatności poszczególnych podopiecznych za świadczone usługi opiekuńcze.

3. Opłaty za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze wnoszone są przez świadczeniobiorcę na rachunek bankowy wskazany w decyzji przyznającej świadczenie w terminie do 15 dnia każdego miesiąca następującego po miesiącu, w którym realizowane były usługi.
4. Podlegają zwrotowi wydatki za usługi opiekuńcze za miesiąc, w którym nastąpił zgon świadczeniobiorcy. Ośrodek może żądać zwrotu wydatków za udzielone świadczenie, opłatę ponosi małżonek, zstępni przed wstępnymi - zgodnie z art. 103 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej.

§ 6

Opłaty za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania ponoszona przez świadczeniobiorców stanowi dochód Gminy.

§ 7

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Debrzno oraz Dyrektorowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Debrznie.

§ 8

Traci moc Uchwała nr XXIV/142/2004 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 30 czerwca 2004 roku w sprawie określenia zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Debrznie.

§ 9

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

UZASADNIENIE

do projektu uchwały Rady Miejskiej w Debrznie w sprawie: określenia szczegółowych warunków przyznawania, odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania.

Obecnie problem starzejącego się społeczeństwa jest zjawiskiem globalnym i często poddawany społecznej dyskusji. Z analiz Ośrodka Pomocy Społecznej w Debrznie wynika, że co roku następuje wzrost osób starszych z niepełnosprawnościami wymagających częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb w formie usług opiekuńczych. Jak wskazują informacje, zdecydowana większość osób starszych, objętych wsparciem przez Ośrodek Pomocy Społecznej to osoby przewlekłe chore. Inną ważną kwestią, którą warto odnotowania w tym miejscu są wypłacane świadczenia za sprawowanie opieki nad osobą starszą, niesamodzielną bądź niepełnosprawną. Do wypłacanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Debrznie form pomocy finansowej można zaliczyć: świadczenia pielęgnacyjne – **122 osoby**, specjalne zasiłki opiekuńczy – **122 osoby** czy też zasiłki dla opiekunów – **96 osób**.

Liczba osób w Gminie Debrzno w wieku od 60 lat do 85 lat z rozbiciem na 5-letnie grupy

Grupy	Liczba osób	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn	Zgony
60-65	609	304	305	11
66-70	555	282	273	8
71-75	266	160	106	10
76-80	200	124	76	12
81-85	169	118	51	14
86-90	81	59	22	7
91-95	33	24	9	4
96-100	1	-	1	-
RAZEM	1914	1071	843	66

Wraz ze zwiększającą się liczbą osób starszych coraz częstszym problemem staje się konieczność dostarczenia im usług opiekuńczych i specjalistycznych. Według danych Ośrodka Pomocy Społecznej na koniec 2016 roku 36 osób starszych i niepełnosprawnych (60+) w tym 9 osób zamieszkałych na terenie wsi, korzystało

z usług opiekuńczych i specjalistycznych. Wzrost odnotowuje się w pierwszym półroczu 2017 roku, gdzie liczba osób korzystających z usług zwiększyła się do 43 osób (w tym 12 osób z terenu wsi). W celu sprostania potrzebom klientów tut. Ośrodek zatrudnia opiekunki do świadczenia usług opiekuńczych w środowiskach. Zgodnie z *Rozporządzeniem w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych* opiekunki nie muszą posiadać odpowiednich kwalifikacji do wykonywania powyższych usług. Tym samym są to osoby, które posiadają podstawowe umiejętności w wykonywaniu czynności domowych. Dopiero przy zatrudnianiu pracowników do realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych w myśl *Rozporządzenia w sprawie specjalistycznych usług społecznych* wymaga się, aby pracownik posiadał odpowiednie kwalifikacje i specjalistyczne przygotowanie zawodowe.

Z usług socjalnych w tym opiekuńczych korzystają osoby starsze, samotne, przewlekle somatycznie chore, niepełnosprawne, wymagające częściowej opieki, które obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnianie kontaktów z otoczeniem. Usługi świadczone są w miejscu zamieszkania seniora i uzależnione są od indywidualnych potrzeb osoby starszej przez zatrudnione do tego opiekunki.

Proponowany projekt uchwały w sprawie usług opiekuńczych wnosi zmiany ponoszenia odpłatności za jedną godzinę usług opiekuńczych. Obecnie Uchwała regulująca zasady przyznawania i ponoszenia odpłatności za usługi opiekuńcze funkcjonuje od 2004 roku co przy dotychczasowych obowiązujących w tym zakresie podstawach prawnych wymaga modyfikacji dostosowując je do aktualnych możliwości finansowych Ośrodka - gminy. Określenie ceny jednej godziny usług opiekuńczych w Uchwale jest konsekwencją zapisu art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej nakazującego ustalić w drodze uchwały między innymi zasady odpłatności za usługi.

Wprowadzenie uchwały nie rodzi dodatkowych skutków finansowych dla budżetu miasta. Z przeprowadzonej poniżej symulacji wpływów i kosztów (wzięty pod uwagę 2016r. oraz I półrocze 2017r) wynika jednoznacznie, że podniesienie odpłatności za jedną godzinę pomniejszy wkład ponoszony przez gminę. Obecny stan potrzeb osób starszych oraz ponoszone koszty mogą w przyszłości spowodować, że gmina nie udźwignie wydatków, które z roku na rok rosną. Proponowana zmiana

ma w założeniu przenieść część obciążeń związanych z kosztami zatrudnienia pracowników na osoby ubiegającego się o przyznanie usług opiekuńczych. Dlatego sugeruję się, aby cenę jednej godziny usług opiekuńczych podnosić stopniowo i sukcesywnie.

Kalkulacja wpływów i kosztów przyznanych usług opiekuńczych

Poniesione koszty za usługi opiekuńcze	I – XII 2016	I – VI 2017
Wynagrodzenia	235.023,50zł	149.343,42zł
Ilość osób zatrudnionych	3 osoby – pełny etat 12 osób – umowy zlecenia	3 osoby – pełny etat 12 osób – umowy zlecenia
Ilość świadczonych usług w godzinach	12.454	7.622
Ilość środowisk	36 w tym 9 osób z terenu wsi	43 w tym 12 osób z terenu wsi
Rzeczywisty koszt godziny usług opiek.	18,88 zł	19,59zł

Wpływy za usługi opiekuńcze	I – XII 2016	I – VI 2017
Wpłaty	42.474,04	25.566,83

Udział procentowy klientów, którym przyznano usługi opiekuńcze w roku 2016 wyniósł 18,08%, a za pierwsze półrocze 2017r - 17,12%, świadczy to o ich niskim udziale w ponoszeniu kosztów za usługi opiekuńcze.

Ośrodek w celu prawidłowej realizacji opisanego zadania ponosi wysokie koszty wynagrodzenia pracowników. Wpływ na wzrost wynagrodzenia mają zmiany w ustawie o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, która od 1 stycznia 2017r. wprowadziła minimalną stawkę godzinową dla osób zatrudnionych na podstawie umowy zlecenia w wysokości 13 złotych. Wzrost wynagrodzeń powoduje jednocześnie, że następuje wzrost kosztów usług.

Odnosić należy, że zarówno w roku 2016 jak i w 2017 Ośrodek Pomocy Społecznej w Debrznie mógł korzystać z 3 pracowników oddelegowanych przez UMiG Debrzno do prac społecznie – użytecznych co pozwoliło na ograniczenie zatrudnienia i zmniejszenie nakładów na usługi. W roku 2016 pracownicy zatrudnieni w ramach prac społecznie – użytecznych wypracowali 781h (oszczędność kosztów w usługach

14.745,28zł), natomiast w roku 2017 – 593h (oszczędność 11.622,80). W związku z wymiernymi korzyściami w następnych latach planuje się kontynuację takiej formy wsparcia, która jest współfinansowana przez Powiatowy Urząd Pracy.

Przykład 1:

Pani X prowadzi jednoosobowe gospodarstwo domowe. Rodzina zwraca się do tut. Ośrodka o przyznanie usług opiekuńczych, argumentując to trudną sytuacją zdrowotną X. Proszę o objęcie 2 godzinami świadczonymi co drugi dzień na zaspokojenie codziennych niezbędnych potrzeb życiowych tj. opiekę higieniczną oraz pielęgnacyjną (30h w miesiącu).

<i>Dochód</i>	<i>Godzin</i>	<i>Koszty za 1h na podstawie uchwały z 2004r.</i>	<i>Koszty obecne - miesięczne</i>	<i>Koszty za 1h po zmianach</i>	<i>Koszty po zmianach</i>
900,00zł	30	$900\text{zł} \times 0,18\% = 1,62$	48,60	$900\text{zł} \times 0,25\% = 2,25\text{zł}$	67,50
1400,00zł	30	$1400 \times 0,22\% = 3,08$	92,40	$1400 \times 0,30\% = 4,20$	126,00
2100,00zł	30	$2100 \times 0,27\% = 5,67$	170,10	$2100 \times 0,40\% = 8,40$	252,00
2900,00zł	30	$2900 \times 0,32\% = 9,28$	278,40	$2900 \times 0,50\% = 14,50$	435,00

Przykład 2:

Pani X prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z mężem. Pani X zwraca się do tut. Ośrodka o przyznanie usług opiekuńczych, argumentując to trudną sytuacją zdrowotną małżonków. Proszę o objęcie 1 godziną, świadczonymi codziennie na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych tj. opiekę higieniczną oraz pielęgnacyjną (21h w miesiącu). Do wyliczenia stawki wlicza się dochód obojga małżonków.

<i>Dochód</i>	<i>Godzin</i>	<i>Koszty za 1h na podstawie uchwały z 2004r.</i>	<i>Koszty obecne - miesięczne</i>	<i>Koszty za 1h po zmianach</i>	<i>Koszty po zmianach</i>
900,00zł	21	$900\text{zł} \times 0,24\% = 2,16$	45,36	$900\text{zł} \times 0,30\% = 2,70\text{zł}$	56,70
1400,00zł	21	$1400 \times 0,28\% = 3,92$	82,32	$1400 \times 0,35\% = 4,90$	102,90
2100,00zł	21	$2100 \times 0,32\% = 6,72$	141,12	$2100 \times 0,45\% = 9,45$	198,45
2900,00zł	21	$2900 \times 0,37\% = 10,73$	225,33	$2900 \times 0,55\% = 15,95$	334,95